

כשמפקחת מס מתנהגת כמו רייצה-לאה

בלוג

רייצה-לאה לא האמינה לדיווחי השדכניות. לכן, כך מספר יצחק בשביס-זינגר, ערכה לכלותיה המיועדות "ביקורי פתע" בביתן בשעת בוקר מוקדמת:

"כן. אהבה שמהבה. איך נערה רכה או בחורצ'יק צעיר יכולים לדעת מה טוב בשבילם? לאמהות היו סימנים משלהם. אצלנו בקרסניסטב הייתה יהודייה אחת רייצה-לאה. כשהיא רצתה לראות אם כלה מתאימה לבן שלה, היא הייתה נכנסת במפתיע אל המחזותנים בשעת בוקר מוקדמת. אם המצעים היו מטונפים, והנערה באה לקראתה בשיער פרוע ובחלוק שינה קרוע, לא היה בכלל על מה לדבר. אחרי זמן הכירו את התכסיסים שלה בכל העיירות בסביבה וכשראו אותה השכם בבוקר בשוק כל הבנות היו רצות לנעול את הדלתות" ("תשמעו סיפור" עם עובד, עמ' 95).

גם מפקחי המס לא תמיד מאמינים לדיווחי הנישומים, ועתים שבמסגרת הליכי השומה הם עורכים להם "ביקורי פתע". יום לאחר שמייצגו של מר ד' ביקש שהקשר של פקיד השומה עם לקוחו ייעשה באמצעותו בלבד, התייצבו בבית מגוריו של ד' המפקחת ורכז החוליה "מבלי לתאם את בואם מראש".

בביהמ"ש טענו השניים כי סעי' 135 לפקודה מאפשר לנציגי פקיד השומה "להיכנס לכל מקום בו מתנהל עסק" וכך גם לדירת מגורים שמתנהל בה עסק. לדבריהם, שוטטו בחדרי הבית בניסיון למצוא קלסרים המעידים על מעורבותו הפעילה של המערער בניהולה של חברה זרה תושבת BVI.

כב' השופטת פחות התרשמה מההכרח שבביקור, ובפרט שבדו"ח הביקורת שמילאו לא תועדו כל ממצאים, זולת כתובתו של הנישום (לא מהי הבדיקה שנערכה, ולא האם עיינו נציגי הרשות במסמכים, קלסרים או במחשב הנישום). בפסק דינה ציינה כבודה, כי הפעלת הסמכות החריגה להיכנס לביתו של אדם, "שיש בה פגיעה בזכויות יסוד, לא נועדה לשם הפעלת סנקציות על נישום, לשם הטלת מורא או לשם או הפעלת לחץ, ואין לנקוט בה כאשר לא קיים צורך בביקור, וכאשר הדבר אינו דרוש".

יתרה מכך, ביהמ"ש הדגיש שהמפקחת כלל לא הייתה מודעת להנחיותיה של רשות המסים ובתוכן הדרישה שלפיה: "אין להיכנס לביתו של הנישום אלא בהסכמתו בכתב".

בפסק הדין נקבע במילים נוקבות כי: "לא הייתה הצדקה לעקוף את בקשת המערער לקיים את הדיון עם המייצג בלבד, באמצעות קיום דיון בביתו של המערער, אשר לא היה מוצדק בפני עצמו, וללא נוכחות של מייצגו. פגמים אלו בעריכת ביקור הבית, מעלים סימני שאלה, ולו למראית עין, באשר לסבירות שיקול הדעת בקביעת צו השומה".

נערו קרסניסטב היו רצות לנעול את הדלתות בפני רייצה-לאה; בפני פקיד שומה אילת נאלץ ביהמ"ש המחוזי להגיף את הדלתות. "בית זה המקום אליו מוכרחים להכניס אותך" כתב אנדרו ניקול ברומן "ראש העיר הטוב", אבל לא תמיד מוכרחים להכניס אליו אחרים. כן, גם אם הם נציגי פקיד השומה.

אין באמור לעיל כדי להחליף ייעוץ משפטי מלא וספציפי.

הדברים האמורים נכונים למועד פרסומם.

אנשי קשר

שלמה אביעד זידר
מגשר, שותף

דניאל פטרמן
ראש תחום מסים